

Michael Koryta

Begraven

Dit is een speciale uitgave voor Dutch Media Trade bv.

Eerste druk juni 2008

Vierde druk februari 2012

ISBN 978-90-4800-330-3

NUR 330

Oorspronkelijke titel: *A Welcome Grave*

Oorspronkelijke uitgever: St. Martin's Press

Vertaling: Fanneke Cnossen

Omslagontwerp: baqup

Omslagbeeld: Shutterstock

© 2007 by Michael Koryta

All rights reserved.

© 2008 voor de Nederlandse taal: De Boekerij bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

1

Ergens na middernacht, op een maanloze oktobernacht die ontaardde in een striemende regen, werd in een veld in de buurt van Bedford, even ten zuiden van de stad, een man vermoord aan wie ik een bloedhekel had. Aanvankelijk gingen ze ervan uit dat het lijk daar alleen maar gedumpt was. Dat Alex Jefferson ergens anders was vermoord, misschien al dood was voordat hij werd verminkt.

Ze hadden het mis.

Het lijk werd de volgende middag ontdekt. Algauw stonden er een stuk of tien auto's op het veld, van de politie, de technische recherche, een ambulance die nergens voor nodig was maar toch was gestuurd. Ik was er niet bij, maar kon me het tafereel wel voorstellen, ik ben tenslotte vaak genoeg op dit soort plekken geweest.

Maar misschien ook wel niet. Waarschijnlijk niet. De dingen die ze die dag zagen, dingen die ik uit de tweede hand heb gehoord van agenten die het nieuws met die onverstoorbaarheid brachten die alleen geharde professionals kunnen opbrengen... daarmee had ik niet vaak te maken gehad.

Jefferson was er vanuit de stad naartoe gebracht, zijn handen en voeten met touwen vastgebonden, zijn mond met tape afgeplakt. Hij was een kleine kilometer verderop over een smerig, naar een leeg veld lopend pad uit de auto gehaald – aan de bandensporen te zien een bestelbus – en systematisch doodgemarteld, een marteling die kennelijk pas laat in een volgend stadium was aanbeland. De autopsiebevindingen

en de scenario's waar het forensisch team en de medisch specialisten mee kwamen, suggereerden dat Jefferson nog een kwartier had geleefd, en waarschijnlijk bij bewustzijn was geweest.

Het is maar net hoe lang een kwartier duurt. Een fractie van een seconde als je op het vliegveld afscheid neemt van een geliefde. Een ijstijd als je je door het verkeer worstelt en te laat bent voor een sollicitatiegesprek. En als je handen en voeten gebonden zijn terwijl iemand je langzaam, van top tot teen, met een bunsenbrander en kappersscheermes aan het bewerken is? Op dat moment lijkt een kwartier niet op een eeuwigheid, dan bid je erom. Dat je naar je lotsbestemming wordt gestuurd, waar die ook mag zijn, en voor altijd.

De politieagenten werden bijna de hele eerste dag in beslag genomen door de basisperikelen: de plaats delict veiligstellen, de forensisch experts van het betrokken gerechtelijk onderzoeksbureau in Ohio laten komen, het lijk identificeren, de familie op de hoogte stellen, en proberen Jeffersons laatste uren te reconstrueren. De plaatselijke bevolking werd ondervraagd, het veld en omliggende bos werden op bewijs uitgekamd.

Er kwamen geen aanwijzingen aan het licht. In elk geval niet bij de basiswerkzaamheden in die eerste uren. Dus werd het onderzoek uitgebreid. De rechercheurs gingen op zoek naar verdachten: mensen die een grimmig en vijandig verleden met Jefferson hadden. En ik stond boven aan die lijst.

Ze kwamen om tien over negen langs, de dag nadat Alex Jeffersons lijk was ontdekt, en ik was nog niet op kantoor, hoewel ik maar een stukje verderop in de straat woon. Onder mijn flat zit een oude sportschool waar ik eigenaar van ben en waar ik af en toe winst op maak. Een manager runt de sportschool voor me, maar die dag had ze autopech. Ze belde me om halfacht om te zeggen dat haar man de wagen met accukabels aan de praat probeerde te krijgen, maar dat ze, als dat niet zou lukken wellicht te laat zou komen. Ik zei tegen haar dat ze zich geen zorgen hoefde te maken, ik had geen haast, dus zij ook niet. Ik had de sportschool geopend om het verder aan haar over te laten als ze er eenmaal was.

Ik was met een kop koffie in de hand naar beneden gelopen en had het kantoor van de sportschool opengedaan. Er was een keycardsysteem waardoor leden vierentwintig uur per dag in en uit konden, maar Grace, mijn manager, werkte van negen tot vijf, op kantoor en bij de frisdrankverkoop. Het grootste deel van ons geld werd niet met de maandelijkse contributie verdiend, maar met energiedrankjes, proteïnebrouwsels, mueslirepen en vitamines.

Twee vrouwen liepen op de loopband en een man was aan het gewichtheffen toen ik het kantoor opende, het gewone publiek. Een aardig detail als je in mijn sportschool aan je conditie wil werken: je hoeft nooit op een toestel te wachten. Goed voor de leden, slecht voor mij.

Ik controleerde of er schone handdoeken in de kleedhokjes lagen en zag dat Grace daar de vorige avond al voor had gezorgd. Ik was op de terugweg naar de gewichthefruimte toen ik de politiemensen in het kantoor zag staan. Twee stuks, geen van beiden in uniform, maar bij de langste ving ik een glimp op van een badge op zijn riem, een zilveren schittering onder het fluorescerende licht, waardoor ik mijn wenkbrauwen fronste en mijn pas versnelde.

‘Kan ik u helpen?’ Ik liep het kantoor in. Ik kende geen van beiden, maar ik pretendeerde ook niet dat ik iedereen op het bureau kende, zeker nu niet, nu ik er al een paar jaar weg was.

‘Lincoln Perry?’

‘Ja.’

Degene zonder riembadge, een niet al te lange vent met grijs haar en kraaienspootjes rond de ogen, haalde een mapje uit zijn zak, klapte dat open en liet een badge met identiteitskaart zien. HAROLD TARGENT, RECHERCHEUR, CLEVELAND POLITIE. Ik keek er even naar, toen weer naar hem en knikte.

‘Oké. Waarmee kan ik u van dienst zijn, rechercheur?’

‘Zeg maar Hal.’

De lange man naast hem, die zo’n tien jaar jonger was, maakte een wuivend gebaar. ‘Kevin Daly.’

Targent keek de gewichthefruimte in en toen weer naar mij. ‘Wil je die deur dichtdoen? Zodat we onder vier ogen kunnen praten?’

‘Mijn manager is te laat. Ik wil het kantoor niet sluiten tot zij er is, als je het niet erg vindt.’

Targent schudde zijn hoofd. ‘We hebben wat privacy nodig, meneer Perry.’

‘Is het zo ernstig?’ zei ik en ik begon me nu pas ongemakkelijk te voelen, kreeg het idee dat dit wellicht niets met een van mijn zaken te maken had, maar dat het persoonlijk was.

‘Ernstig, ja. Het is een ernstige zaak wanneer mensen doodgaan, meneer Perry.’

Ik deed meteen de deur dicht en deed hem op slot. ‘Kom mee naar boven.’

Ik moest ze nageven dat ze er geen gras over lieten groeien en meteen vertelden waarvoor ze kwamen. Geen vragen over wat ik de avond tevoren had gedaan, geen psychologische spelletjes. In plaats daarvan vielen ze met de deur in huis zodra we goed en wel in mijn woonkamer zaten.

‘Een bekende van u is eergisteravond vermoord,’ zei Targent. ‘Hebt u daar iets over gehoord?’

Mijn laatste contact met het nieuws was de krant van gisteren geweest. Vandaag had ik nog geen krant gezien, en het nieuws van de dronkenlappen, die bij de bushalte verderop in de straat rondhingen, is betrouwbaarder dan het journaal. Ik schudde traag mijn hoofd terwijl Targent me met vriendelijke scepsis bekeek.

‘Ga je me nog vertellen wie het is?’

‘De man heette Alex Jefferson.’

Dat was een van die momenten waarop ik wilde dat ik rookte, zodat mijn handen iets te doen hadden, een routinematige handeling om tijd te winnen zonder te hoeven staren.

‘Kun je je hem nog herinneren?’ vroeg Daly.

Ik keek hem aan, lachte even en schudde mijn hoofd. ‘Ja, ik kan me hem nog herinneren.’

Ze zwegen even. Targent zei: ‘En eh, jullie konden bepaald niet goed met elkaar overweg, wel?’

Ik ontmoette zijn blik. ‘Hij ging met mijn verloofde naar bed, rechercheur. Ik heb binnen twee uur twaalf biertjes achterovergeslagen voor ik Jefferson bij zijn countryclub een pak op zijn donder heb gegeven, ik werd van de weg gehaald wegens rijden onder invloed en aangeklaagd wegens openbare geweldpleging. Ik heb die laatste aanklacht nog weten terug te brengen tot een overtreding maar ik kon wel van het bureau oprassen. Maar dat wist je natuurlijk allemaal al. Ja, je kunt inderdaad wel zeggen dat we, eh, bepaald niet goed met elkaar overweg konden.’

‘Oké,’ zei Targent. Zittend leek hij nog kleiner, alsof hij zestig kilo woog, maar desondanks was hij zeer aanwezig en zijn stem klonk als gewapend beton. ‘Het is niets persoonlijks, meneer Perry. Niemand noemt je een verdachte. Mag ik nu dan vragen...’

‘Was je erbij toen zij het te horen kreeg?’ vroeg ik.

‘Sorry?’

‘Karen. Zijn vrouw. Was je erbij toen ze het nieuws te horen kreeg?’

Hij schudde zijn hoofd. ‘Nee. Een hoop mensen werken...’

‘Dat kan ik me voorstellen. Hij was een heel belangrijk man.’

Targent ademde uit en keek naar Daly, die mijn appartement nog steeds scherp in zich opnam, op zoek naar een excuus om ‘redelijke verdenking’ te roepen en het appartement ondersteboven te keren.

‘Zaterdagavond was ik tot een uur of elf met een vriendin uit,’ zei ik. ‘We zijn uit eten geweest en hebben in de stad wat gedronken. Ik heb de bonnetjes vast nog wel. Ben hierheen gegaan, heb een uur gelezen en ben toen gaan slapen. Daar heb ik geen bonnetjes van.’

Targent glimlachte zuinigjes. ‘Oké, maar nu ga je ons wat te snel.’

‘Zoals hij al zei, niemand noemt je een verdachte,’ zei Daly.

‘Zal best.’

‘Gewoon routine,’ zei Targent. ‘Je bent nog niet zo lang weg bij de politie, dus je weet hoe dat gaat.’

‘Zeker.’

Hij sloeg zijn benen over elkaar en ging achteroverzitten. ‘Dus je geeft toe dat je niet goed met meneer Jefferson overweg kon?’

‘Dat is drie jaar geleden.’

‘En heb je...’

‘Hem sindsdien nog gezien? Nee. De laatste keer dat ik hem zag lag hij op zijn rug op het parkeerterrein te bloeden als een rund en probeerde ik bij mijn auto te komen.’

Dat was niet waar. Ik had hem daarna nog twee keer gezien, maar altijd van een afstand, en hij had mij niet gezien. Een keer in een restaurant, waar hij aan de bar stond te ginnegappen met een paar andere kerels in dure pakken, waarop ik rechtsomkeert heb gemaakt en naar buiten ben gelopen. De tweede keer was de dag dat hij en Karen trouwden. Ik zat in mijn auto, die ik aan de overkant van de straat had geparkeerd, en keek toe hoe ze de trap af liepen terwijl de mensen klapten en floten. Ik wist nog dat ik dacht dat het allemaal nogal kinderachtig was, die huwelijksceremonie, en dat wanneer mensen als Jefferson – bijna vijftig en aan zijn derde vrouw toe – dat publiekelijk tentoonspreidden, het nogal een trieste bedoening was. Pathetisch zelfs. Bijna zo triest en pathetisch als aan de overkant van de straat in een geparkeerde auto, met de raampjes dicht ook al is het eenendertig graden, toekijken hoe een andere vent met jouw meisje trouwt.

Maar toen ging ik door een slechte fase. Zonder baan, de weg kwijt en boos. Er was tijd overheen gegaan, de dingen waren nu anders. Hoewel Alex Jefferson eigenlijk nooit helemaal uit mijn hoofd was, deed hij er nu ook niet veel meer toe.

‘Jullie verdoen je tijd,’ zei ik. ‘Ik begrijp dat jullie dit voor de vorm moeten doen, maar dit is een dood spoor, heren. Ik heb hem niet gezien, ik heb haar niet gezien en ik heb hem niet vermoord. Blij dat hij dood is? Nee. Verdrietig? Niet echt. Het laat me koud. Dat is het. Hij noch zijn leven had iets met mij of het mijne van doen. Niet meer.’

Targent boog zich naar voren, woelde door zijn haar en keek naar de grond. ‘Ze hebben ruim de tijd met hem genomen.’

‘Sorry?’

Hij keek op. ‘Wie heeft hem dán vermoord, meneer Perry? Ze hebben er verdomme de tijd voor genomen. Langzaam en pijnlijk. Zo is het gegaan. Met zevenenveertig brandwonden en meer dan vijftig snijwonden. Brandwonden van sigaretten en een aansteker, snijwonden van een scheermes. Soms hadden ze diep gesneden, als een echt mes.

En soms hadden ze ermee als een verkrabber over zijn vlees geschaafd. Over zijn mond zat tape, en op een bepaald moment, misschien omdat hij heeft geprobeerd te schreeuwen of omdat hij stuiptrekkingen kreeg van de pijn, heeft hij dwars door zijn tong gebeten.’

Ik wendde me af en staarde uit het raam. ‘Ik hoef geen details te horen, rechercheur. Ik wil alleen dat je me van de lijst schrap en verder gaat.’

Ze bleven nog een minuut of tien rondhangen voordat ze eindelijk vertrokken. Ze zouden nu mijn verleden met Jefferson gaan natrekken, proberen te bewijzen dat ik toch nog steeds contact met hem had gehouden, waarschijnlijk elke stap verifiëren die ik op de avond van de moord had gezet. Als alles ging zoals het zou moeten gaan, zou ik nooit meer iets van ze horen.

Toen ze weg waren liet ik het kantoor van de sportschool op slot, liep de straat op en kocht een krant. Ik ging op een bank voor een donuttentje zitten; tijdens het lezen ritselden de bladzijden in een koele bries. Jefferson had de voorpagina gehaald, uiteraard, maar het was slechts een kort stukje. Een geredigeerd persbericht van de politie en de opmerking dat de vrouw van de advocaat, Karen, niet bereikbaar was voor commentaar. Ze hadden de tip pas laat gekregen, typische politiepr: uiteindelijk moeten we het nieuws wel laten uitlekken, maar je kunt er donder op zeggen dat we dat pas doen als de deadline ongeveer verstreken is.

Ik kende de naam niet van de verslaggever die het verhaal had geschreven. Ik kon mijn vriendin Amy Ambrose bij de krant bellen, vragen of zij meer wist, maar waarom eigenlijk? Wat ging het me eigenlijk aan? Ik gooidde de krant weg en liep naar mijn kantoor.

Bij de hoek stak ik de straat over, liep de trap op, maakte de kantoordeur open, stapte naar binnen en werd door stilte begroet. Mijn partner Joe Pritchard, was voor onbepaalde tijd afwezig, al een paar maanden. Waarschijnlijk zat hij nu bij de fysiotherapeut, waar hij drie keer in de week naartoe ging om te proberen nog het beste uit zijn linkerarm te halen. Pas geleden was hij door een kogel in zijn schouder geraakt.

De kogel was er weliswaar uit gehaald maar had wel een hoop schade aangericht. En een lege stoel aan het bureau naast me opgeleverd.

Ik zette mijn computer aan en ging aan mijn bureau uit het raam zitten staren. Misschien moest ik Joe bellen, hem vertellen wat er was gebeurd. Verdomme, hij wist het vast al. Maar hij had mij niet gebeld, en dat verbaasde me. Tenzij hij me zoals gewoonlijk een stap voor was en, een heel stuk slimmer, zich realiseerde dat deze zaak ondanks het politieoptreden mij niet persoonlijk aanging.

‘Het was zo lang geleden,’ zei ik tegen het lege kantoor.

Ik trok de stapel dossiers op het bureau naar me toe en sloeg het bovenste open. Er was werk aan de winkel en dat zou niemand anders voor me doen.

Karens telefoontje kwam ’s ochtends om tien uur, op de dag na de begrafenis van haar man. Ik zat op kantoor, weer in mijn eentje, en was bezig met een rapport over een voogdijzaak. De vader was mijn cliënt en hij wilde bewijs dat het nieuwe vriendje van zijn ex-vrouw een drugsdealer was. Dacht dat hem dat zou helpen in de strijd om de voogdij over zijn kinderen. In de twee weken dat ik aan de zaak bezig was, kwam ik tot de conclusie dat de ex-vrouw geen vriendje had en dat mijn cliënt een lul was. Hoewel hij kennelijk zoveel tijd had dat hij me zes keer per dag kon bellen om zich te beklagen dat ik vast mijn werk niet goed deed omdat ‘die bitch’ absoluut een vriendje had, een vriendje dat bovendien in drugs handelde, was hij de verjaardag van zijn zevenjarig zoontje vergeten waar hij drie dagen later achter kwam. Toen hij zich dat realiseerde gaf hij, uiteraard, zijn ex-vrouw de schuld.

Ik zat aan mijn computer, vergeefs naar woorden zoekend om mijn cliënt duidelijk te maken dat hij achterlijk was zonder dat ik de rest van mijn honorarium zou mislopen, toen de telefoon ging. Ik zette hem op de speaker, een gewoonte die ik me sinds Joes afwezigheid had aangevend.

‘Lincoln?’ Door de speaker lijken stemmen altijd van ver weg te komen, maar deze stem had nog iets extra’s. Hij kwam van een heel verre plek die ik had geprobeerd te vergeten.

‘Karen.’ Even speet het me dat ik haar naam had uitgesproken, wilde ik dat ik had gedaan alsof ik haar stem niet alleen aan dat ene woord had herkend, maar toen realiseerde ik me dat dat geen zin had. Als ze alleen al zou niezen zou ik haar door de telefoon nog herkennen, en dat wist ze.

‘Hoe gaat het met je?’ vroeg ze.

‘Prima. In elk geval beter dan het waarschijnlijk met jou gaat.’

‘Heb je de komende periode een beetje tijd?’

Ik wachtte even. ‘Ik ben aan het werk. Waarom vraag je dat?’

‘Nou ja... ik hoopte dat je even langs kon komen. Ik wil je mijn excuses aanbieden, dat is alles. Ik ben er net achter wat de politie heeft gedaan. Dat was belachelijk. Ongelooflijk dat ze je hebben benaderd. Daar was geen enkele reden toe.’

‘Er was wel reden toe,’ zei ik. ‘Dat noemen ze hun werk doen. Ik voelde me heus niet beledigd, hoor.’

‘Nou, het spijt me. Ik wilde alleen zeker weten... wilde dat je wist dat ik ze niet heb gestuurd. Dat het niet mijn idee was om jou hiermee lastig te vallen.’

Het was onwerkelijk om haar stem te horen. Ik kende hem zo goed, de toonhoogte, de cadans, en toch was het in zekere zin alsof ik naar een zangeres luisterde wier gezicht ik nog nooit had gezien. Die stem was zo vertrouwd, en toch wist ik niet wie ze was. Niet meer.

‘Ik begrijp het,’ zei ik.

Stilte. Ik ging achteroverzitten en wachtte.

‘Lincoln?’

‘Ja.’

‘Ik wist niet of je er nog was.’

‘Ik ben er nog.’

Opnieuw stilte, en toen: ‘Hoe dan ook, ik hoopte dat je een paar minuutjes had, dat je even langs kon komen.’

‘Zodat je je kunt verontschuldigen?’

‘Ja.’

‘Dat heb je net gedaan. En bedankt, maar het was niet nodig.’

‘Oké,’ zei ze. ‘Oké. Nou... dag, Lincoln.’

‘Dag, Karen. Het ga je goed.’

Ze hing op, maar pas toen de telefoon tegen me begon te piepen bedacht ik dat ik de speaker uit moest zetten.

Tien minuten later ging de telefoon weer. Karen.

‘Lincoln, ik moet je echt zien. Ik ben uitgewrongen en verdrietig, en ik hing op omdat... nou ja, je klonk zo verdedigend. En dat begrijp ik wel. Echt. Maar ik moet je zien. In levenden lijve.’

‘Alleen om je te verontschuldigen?’

‘Lincoln...’ Daar kwamen de tranen in haar stem.

Shit. Ik schoof mijn stoel naar achteren, sloeg mijn ogen op naar het plafond en schudde mijn hoofd. Waar ging dit verdomme over?

‘Twintig minuutjes maar,’ zei ze, ze sprak de woorden zacht en zorgvuldig uit, probeerde de emotie uit haar stem te weren. ‘Het is belangrijk.’

‘Waar?’

‘Het huis.’

Het huis. Alsof het ’t huis van de president was dat iedereen kent.

‘Ik weet niet waar het huis is, Karen.’

‘Pepper Pike. Even buiten Shaker, vlak bij de countryclub.’ Ze gaf me het adres.

‘De countryclub,’ zei ik. ‘Natuurlijk.’ Op die plek was ik Jefferson voor het laatst tegen het lijf gelopen, maar Karen leek me niet iemand die dat speciale stukje nostalgie zou waarderen, dus hield ik mijn mond.

‘Kom je?’

‘Ik lijk wel gek.’

‘Sorry?’

‘Niets. Ik zie je zo.’

‘Bedankt, Lincoln.’

We hingen weer op en nadat ik mezelf een tijd had zitten uitschelden, stond ik op en liep naar de deur.

2

Het huis was een schouwspel op zich. Een oprijlaan, die waarschijnlijk elk jaar opnieuw werd geplaveid, meanderde tussen rijen hoge, perfecte bomen die een gazon overschaduwden dat eruitzag als een fairway op een golfbaan. Na de bocht kwam het huis in zicht, een landhuis in zuidelijke stijl dat het koloniale met het hedendaagse combineerde, en verdomd, op een of andere manier klopte het ook nog. Veel wit en een hoop glas, en een breed bordes aan de voorkant onder de balkons van de eerste verdieping. Om een zwembad en patio stond een stenen muur. Het zwembad was afgedekt en zo te zien was er aan een kant van de patio een stenen hard gemetseld.

Aan de zijkant was een garage, met plaats voor vier auto's, in de stijl van een koetshuis. Ik zette de auto ervoor en wachtte tot iemand naar buiten zou komen om mijn truck water en haver te geven terwijl ik naar binnen ging. Toen er niemand kwam, zette ik de motor af en stapte uit. In de grote tuin was het rustig en stil en hetzelfde gold voor het huis. Ik liep over een met keien geplaveid pad naar het bordes. Ik liet de koperen deurklopper een paar keer tegen de houten voordeur vallen. Er ging een minuut voorbij, misschien twee. Iemand had een boeket bloemen bij de deur neergelegd. Ik pakte het op en bekeek het kaartje. *Van Ted en Nancy, ons diepste medeleven.* Ik hield de bloemen in mijn vrije hand terwijl ik de deurklopper nog een keer met een hard, hol geluid liet vallen. Deze keer ging de deur open.

Ik schrok van haar aanblik. Ze was prachtig, zeker, maar daar ging